

[Anker Jørgensen.]

omkostningsproblemer ved, at enhver lønforhøjelse blev kompenseret af staten, og så tror jeg egentlig, det ville vise sig, at det alligevel ikke virkede så gavnligt på erhvervslivet, som man mener det gør.

Jeg vil også gerne pege på den meget simple — men det er åbenbart nødvendigt at gøre det — kendsgerning, at det ligger sådan, at dansk industri og ikke mindst dansk industrieksport har klaret sig ganske fortrinligt f. eks. i de sidste 10 år til trods for den meget betydelige lønforhøjelse, der er sket på arbejdsmarkedet, og hvor dyrtidsreguleringen er en del, jeg vil oven i købet sige kun en mindre del, af den lønudvikling, der har fundet sted.

Vi har altså kunnet klare konkurrencen, og man kunne såmænd fristes til at sige, at måske netop på grund af, at der har ligget et lønpres, er erhvervslivet blevet presset til at udvikle sig, udvikle sig i teknisk retning, og måske netop derfor har det været muligt at klare konkurrencen med udlandet.

I øvrigt mener jeg også, det må være rimeligt endnu en gang at slå fast, at når arbejdsmarkedets parter, og altså her erhvervslivet, er indgået på en overenskomst, så kender de betingelserne for den overenskomst, og så synes jeg ikke, der er nogen rimelig grund til, at samfundet skal komme ind og give en sådan generel form for tilskud til erhvervslivet.

Jeg vil også gerne pege på den kendsgerning, at den pristalsregulering, vi har, i virkeligheden er relativt forringet i sin værdi. Det skyldes, at den almindelige løn- og prisudvikling har været stærkere, end hvad der kan dækkes af selve pristalsportionerne; derfor er i virkeligheden de omkostninger, som er forbundet med pristalsreguleringen, blevet stadig mindre og altså også af mindre inflatorisk betydning.

Det må under alle omstændigheder være sådan, at når der indgås 2-årige overenskomster på arbejdsmarkedet, må man for at få den fornødne ro i en 2-årig periode, finde frem til en eller anden form for regulering. Jeg tror, den form, som arbejdsmarkedet selv har fundet ud af, hvor man med forsinkelse får en regulering, en delvis regulering, i virkeligheden er en moderat måde at klare disse ting på.

I øvrigt er det urimeligt at tillægge løn-

stigningerne en så voldsom betydning, som man gør, når man taler om erhvervslivets omkostningsforøgelser. I arbejdsministerens fremsættelse står der, at omkostningsstigningen pr. 1. september vil blive omkring 63 øre pr. time.

Jeg forstår, at man heri har indregnet arbejdstidsforkortelsen, som netop finder sted med $\frac{3}{4}$ time pr. uge fra 1. september 1970. Det vil med andre ord sige, at man nok nævner, at timelønnen stiger i kraft af, at arbejdstiden forkortes, men så skal vi også lige have med i billedet, at antallet af lønningstimer bliver netop $\frac{3}{4}$ time mindre; det skal også med i vurderingen af omkostningsforøgelsens størrelse.

Når man taler om den omkostningsstigning, som forkortelsen af arbejdstiden betyder, er det også værd at slå fast, at denne omkostningsstigning, omkostningsbelastning, i virkeligheden er af meget minimal betydning og altid har vist sig at være forbigående. Jeg er nødt til at minde om den kendsgerning, at i det ti-år, hvor produktionen er steget stærkere end nogen sinde tidligere i dansk industri er arbejdstiden forkortet fra 48 timer til 45, fra 45 til 44, fra 44 til $42\frac{1}{2}$ og nu pr. 1. september skal den ned på $41\frac{3}{4}$ time. Denne sidste $\frac{3}{4}$ time har arbejdsgiverne endda haft $1\frac{1}{2}$ års tid til at forberede sig på, og der er ingen tvivl om at produktionen nok skal vise sig fortsat at stige, og vi skal nok fortsat have mulighed for at klare disse ting.

Så siger arbejdsministeren — eller det ligger bag forslaget — at det er forbruget, der er for stort. Hertil vil jeg sige at vel er der et problem her, men så må vi også se på de investeringer, som erhvervslivet foretager. Ved at staten over en bank uddeler dyrtidsportioner af kassen til erhvervslivet hæmmer vi ikke de områder, hvor det ville være rimeligt at hæmme de private investeringer, og vi gør ikke det, som vi kunne gøre, nemlig støtter de investeringer i erhvervslivet, som det ud fra en samfundsmæssig vurdering ville være rigtigt at støtte; dem fremmer vi ikke.

Altså denne meget generelle form for uddeling af statens penge til alt erhvervsliv mener jeg absolut ikke er tilfredsstillende. Den ydes til store, til små, til rationelt drevne, til gammeldags drevne virksomheder, til eksportvirksomheder og til hjemme-